

Fejlesztő szervezet: Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Lokalnej, CAL, Varsó

A LENGYEL-UKRÁN WOLSKA CENTRUMTÓL A WOLSKA MOZAIKIG

AZ ANYAG AZ ERASMUS+ PROGRAM ÁLTAL TÁMOGATOTT *OPEN TO YOUR COMMUNITIES – IMPACTS OF DEVELOPING COMMUNITY-BASED APPROACH IN THE FIELD OF PUBLIC SERVICES* C. PROJEKT KERETÉBEN JÖTT LÉTRE

Szerzők: prof. Bohdan Skrzypczak, Paweł Jordan, Joanna Abramowicz

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

Kedves Olvasó!

Ön egy olyan kiadványt olvas, amely egy hároméves, az Európai Unió által támogatott nemzetközi együttműködés eredményeként három, a maga területén elismert cseh, magyar és lengyel szervezet összefogásával valósult meg.

A Cseh Köztársaságban a Mentális Egészségügyi Ellátást Fejlesztő Központ (CMHCD) létrehozta a felépüléssel foglalkozó Recovery College-t, mely támogatja a mentális betegségből felépülő embereket és hozzátartozóikat, valamint aktívan részt vesz a mentális problémákkal küzdő emberek szakmai támogatásának fejlesztésében.

A magyar Közösségfejlesztők Egyesülete (KÖFE) egy olyan országos nonprofit szervezet, amely a közösségfejlesztéssel és a helyi problémák megoldásának közös kialakításával, valamint a közösségi alapú szolgáltatások elindításával és fejlesztésével kapcsolatos különböző témákkal foglalkozik. A KÖFE a Szatmári Kistérségi Szociális Alapszolgáltatási Központtal partnerségben kidolgozta az idősek nappali ellátásának közösségi alapú szolgáltatássá alakításának know-how-ját.

A Központ a Helyi Tevékenységek Fejlesztéséért Egyesület (CAL) egy országos szervezet, amely több mint 20 éve támogatja a helyi közösségekben a közösségi alapú módszereket Lengyelországban. A varsói Wolski Kulturális Központtal partnerségben közösen dolgoztak ki egy új megközelítést, amely bevonja a közösséget, különösen a kiszolgáltatott csoportokat (pl. migránsokat, menekülteket, mentális problémákkal élőket és másokat) a kultúrház tevékenységeinek és szolgáltatásainak közös megalkotásába. Létrehoztak és fejlesztettek egy helyet a közösség és különösen a kiszolgáltatott csoportok számára - a Wolska Mosaic-ot. E kezdeményezések alapja a befogadó kultúra és a közösségi kulturális központ eszméje.

Bár mindegyik szervezet a közszolgáltatásokban¹ érintett más-más célcsoportra összpontosít, a támogatás nyújtása mégis közös megközelítésben történik. Ennek célja, hogy a nehéz élethelyzetben lévő embereket integrálja a közösségbe, és támogassa a közösség lakóia kiszolgáltatott emberek elfogadásában és megértésében.

A lehetőséget egy releváns módszertani megközelítés (*Recovery College*) közös kidolgozására és adaptálására az Európai Unió Erasmus+ programja által támogatott *"Nyitás a közösségeink felé - A közösségi alapú megközelítés fejlesztésének hatásai a közszolgáltatások területén"* című projekt biztosította.

Elég nagy kihívásnak tűnt a különböző célcsoportok/résztvevők és a különböző szervezeti típusok szempontjainak közelebb hozása, de a projektfolyamat során csodálatos lehetőségeket találtunk és fedeztünk fel a kölcsönös tanulás és támogatás terén, és nagyszerű példákat tapasztaltunk a szinergiákra.

¹ A "közszolgáltatás" fogalom jelentése országonként eltérő. A fogalom egyes projektmegvalósítók általi értelmezéséről lásd a *"Nyitás a közösségeink felé"* projekt során megvalósított fejlesztési folyamatokról írt esettanulmányokat (melyeket a három szervezet honlapján tettek közzé).

Tapasztalataink azt is mutatják, hogy nem könnyű, és hosszabb időt is igénybe vehet, amíg egy szolgáltatás közösségi alapon kezdheti meg működését. Az átalakulási folyamatok során számos kérdéssel és gyakorlati kihívással szembesültünk. Vajon a mentális nehézségekkel küzdő embereknek ugyanolyan szükségleteik vannak, mint a menekült vagy idős személyeknek? Mennyire praktikus a segítségünk, illetve mennyire lehet az? Milyen reális lehetőségeink vannak (pénzügyi, térbeli...) a segítségnyújtásra? Melyek a legjobb gyakorlatok arra, hogy a szolgáltatást igénybe vevőket bevonjuk a "közös alkotásba"? Hogyan tudjuk motiválni az érintett szereplőket (a szolgáltatást igénybe vevőket, a közösség tagjait, szakembereket), hogy aktívan részt vegyenek ebben az átalakulási folyamatban?

Ezek csak példák azokra a kérdésekre, amelyeket projekt megvalósító csapatként feltettünk magunknak. Volt még sok más is. A kézikönyv összeállítása során arra a következtetésre jutottunk, hogy egyszerűen nem lehet egyfajta "instant szakácskönyvet" készíteni, amely végső soron minden intézménytípusra és minden szolgáltatástípusra jó.

Ezért az alapértékekre összpontosítottunk. Azokra a dolgokra, amelyek összekötötték a három szervezetet, és amelyek valóban számítottak. Amitől nem akartunk és nem is akarunk eltérni:

- Ha azt akarjuk, hogy szolgáltatásunk hasznos legyen, akkor azt együtt kell létrehoznunk azokkal, akiknek szánjuk. Koprodukción /közös alkotás.
- Azt szeretnénk, hogy az emberek (munkatársak, önkéntesek és a szolgáltatást igénybe vevők) jól érezzék magukat a szolgáltatásunkban. Befogadó.
- Ugyanabban a csónakban evezünk. A személyes tapasztalatok megosztása természetes eszköz a segítségnyújtásra.
- Szeretnénk közelebb hozni a közszolgáltatásokat a helyi közösség tagjaihoz.

A három résztvevő szervezet által kidolgozott szakmai anyagokat lefordították minden nemzeti nyelvre (cseh, magyar, lengyel) és angolra. A CMHCD, a KÖFE és a CAL weboldalán található.

A közös alkotás szellemében a szakmai megvalósítók szívesen fogadnak minden visszajelzést, további kérdést vagy észrevételt.

2023. október

Petra Kubinová

CMHCD

kubinova@cmhcd.cz

Farkas Gabriella

KÖFE

farkas.gabriella@kofe.hu

Pawel Jordan

CAL

pawelj@boris.org.pl

TARTALOMJEGYZÉK

KÖZÖSSÉGI KULTURÁLIS KÖZPONT - HOGYAN LEHET KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJTANI A KÖZÖSSÉGEK ÉS A KISZOLGÁLTATOTT CSOPORTOK SZÁMÁRA?.....	2
BEVEZETÉS.....	2
KULTÚRA ÉS TÁRSADALOM A SOKSZÍNŰSÉG IDEJÉN	4
Az inkluzív fejlődés mint kortárs civilizációs kihívás.....	4
A sokszínűség és annak dimenziói	4
Társadalmi tőke.....	6
Befogadó kultúra - a társadalmi-kulturális tevékenység új dimenziója.....	7
az örök vita - elit vagy nép	7
a kultúra új területei	7
intézményi vs. informális tevékenységek	8
A kultúra külső és belső megnyilvánulásai	9
a közszolgáltatások belépnek a kultúrába	9
A KISZOLGÁLTATOTT CSOPORTOKKAL VALÓ MUNKA MÓDSZERTANA EGY KÖZÖSSÉGI KÖZPONTBAN	13
Kiszolgáltató csoportok	13
A közszolgáltatások koprodukciója.....	14
A település mint történelmi inspiráció	16
Helyteremtés.....	18
Kapcsolatok a helyi közösséggel.....	18
Intézményi erőforrások mozgósítása és szervezése	18
Közösségi építkezés.....	18
Létrejön a mozaik - egy új szervezeti és programforma	21
A KÖZÖSSÉGI KÖZPONT MODELLJE	22
A modell fő címzettjei.....	22
A közösségi központ modell mögött álló értékek.....	22
Akció "felülről".....	22
Programtanács.....	22
A lakosok igényeinek összegyűjtése és beépítése a közösségi központ mindennapi tevékenységeibe.....	23
Akció "alulról".....	26
A lakosok támogatása a közösségi házon kívüli valóság megváltoztatásában	30
Nyitás a kiszolgáltató csoportok felé.....	32
Közösségi központok erőforrásainak biztosítása a lakosok szervezett csoportjai számára	35
Szakértői támogatás más intézményeknek a közösségi kulturális központra jellemző, "alulról jövő" tevékenységek tervezésében/megvalósításában.....	35

KÖZÖSSÉGI KULTURÁLIS KÖZPONT - HOGYAN LEHET KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJTANI A KÖZÖSSÉGEK ÉS A KISZOLGÁLTATOTT CSOPORTOK SZÁMÁRA?

BEVEZETÉS

A CAL Egyesület 2000-es megalakulása óta részt vesz a lengyelországi közösségi munka módszertanának fejlesztésében. Ezen a területen foglalkoztunk mind a területi (szomszédsági) közösségekkel, mind az egyéb azonosítási szempontokon (identitás, érdek, probléma, szükségletek) alapuló, úgynevezett kategorikus közösségekkel. A különbségek ellenére a közösségek mindkét csoportjában leggyakrabban az a közös, hogy egy meghatározott helyi környezetben (város, vidéki település) élnek együtt, amely az interakcióik terepe. Támogatásunk célja, hogy a különböző csoportok és közösségek találkozása elősegítse a bennük rejlő lehetőségek kiaknázását, és a kölcsönös integrációt szolgálja, következésképpen egy befogadó helyi közösséget építsen.

A közösségi munka kipróbált és bevált stratégiái közül az egyik leghatékonyabb a helyi közintézményekkel (iskolák, könyvtárak, szociális központok, kulturális központok) való együttműködés volt, különféle módszerek kidolgozásával a helyi közösség felé való nyitás érdekében. A kulturális központok különleges helyet foglalnak el ebben a csoportban - a legkevesebb formalizáltság és bürokratizáltság miatt.

Számos projektnek köszönhetően sikerült fejleszteni a közösségi központok kompetenciáit a közösségi igények és erőforrások kutatása, a polgári kezdeményezések támogatása, a szomszédsági munka, a helyi tevékenységek helyszíneinek létrehozása terén. Véleményünk szerint a helyzet megérett a közösségi központok munkamódszertanának mélyebb átírányítására. Véleményünk szerint a közösségi központok munkamódszertanának megváltoztatását célzó stratégiai irány lehetne: a szociális és közszolgáltatások közös létrehozásán/közös előállításán alapuló, kiszolgáltatott csoportokkal való együttműködésre való összpontosítás. Az általunk választott irány közvetlenül összhangban van a "Nyitott közösségek felé" című Erasmus+ projekttel, és azt jelenti:

- a kulturális szolgáltatásokra, mint a közszolgáltatás/közösségi szolgáltatás választott formájára összpontosít);
- a társalkotás elvének gyakorlati megvalósítása, amelynek során a (potenciális) szolgáltatáshasználók nem egyszerűen igénybe veszik a szolgáltatást, hanem aktívan együttműködnek a szolgáltatóval a meglévő vagy új köz- és közösségi szolgáltatások kezdeményezési, termelési/működési, végrehajtási és értékelési fázisaiban;
- a közösségi központok által a kiszolgáltatott csoportokkal való munka módszertanának kidolgozása, amely a kulturális intézmény új modellje - a közösségi kulturális központ - felé vezető programozási és szervezeti átalakulás alapjává válik.

Céljaink elérése érdekében olyan kulturális központot választottunk, amely egyrészt késznek mutatkozott a részvételre, másrészt jelentős tapasztalattal és potenciállal rendelkezett az általunk felvázolt célok eléréséhez. Az erős intézmény kiválasztása azon a meggyőződésen alapult, hogy szükségünk van egy konkrét esettanulmányra, de egy olyan intézményre is, amely képes a modell terjesztési tevékenységét is megvalósítani. A munkamódszertan kiválasztását az a feltételezés határozta meg, hogy egy érett intézménnyel és egy hozzáértő szakmai csapattal dolgozunk együtt.

A végrehajtás három fő szakaszban zajlott:

- a kiszolgáltatott csoportokkal való munka módszertanának kidolgozása egy konkrét példa alapján
A kísérlethez Ukrajnából származó menekülteket választottak ki. A projekt különböző tevékenységeket és szolgáltatásokat dolgozott ki e közösség támogatására egy közösségi központon belül. A tevékenységeket az erre a célra létrehozott lengyel-ukrán Wolska Központ keretében végezték;
- a PUCW koncepció átalakítása a szélesebb körű Mozaik koncepcióvá, amely az ukrán közösséggel létrehozott munkát és szolgáltatásokat kiterjeszti a multikulturalizmus területén végzett valamennyi tevékenységre;
- az előző fázisok tapasztalatainak integrálása és a közösségi központok programozásának holisztikus koncepciójának kidolgozása, amely a kiszolgáltatott csoportokkal való együttműködésen, a részvételen és a kulturális szolgáltatások közös előállításán alapul, a közösségi hely filozófiájával együtt.

A CAL Egyesület által kipróbált projekt valamennyi tevékenységét a Wolski Kulturális Központtal partnerségben valósították meg. A WCK az egyik legnagyobb kulturális központ, amely Varsó központi, dinamikus fejlődő, 100 000 lakosú kerületét fedi le. A WCK fontos megkülönböztető jegye a Helyi Tevékenységek Helyein alapuló kulturális és közösségi munka. Ezek a létesítmények összehozzák a helyi közösséget, amely rajtuk keresztül hozzáfér a Wolski Kulturális Központ erőforrásaihoz. Ezeknek a helyeknek az ötlete lehetővé teszi, hogy a helyi közösség a WCK támogatását élvezze saját kulturális és művészeti projektjei megvalósításában. A projekt részeként úgy döntöttünk, hogy a MAL tapasztalatait felhasználva elmélyítjük a kiszolgáltatott csoportokkal folytatott munkánkat, és kidolgozzuk a kulturális és szociális szolgáltatások koprodukciójának módszertanát.

KULTÚRA ÉS TÁRSADALOM A SOKSZÍNŰSÉG IDEJÉN

Módszertani vizsgálódásaink közvetlenül kapcsolódnak a mai világ legfontosabb kihívásaihoz, amelyek nem csak globális vagy nemzeti szinten jelentkeznek, hanem a helyi emberek mindennapi életét is érintik. A legfontosabb kérdések közé tartozik minden bizonnyal a növekvő társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek és a különböző csoportok és közösségek fejlődésből való kirekesztésének többdimenziós formái. Az előremutató, tervezett válasz ezekre a kihívásokra a befogadó fejlődés koncepciója, amely az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja (UNDP) nyomán olyan fejlődésként definiálható, amely a diszkrimináció ellen hat azáltal, hogy mindenki számára lehetőséget biztosít a társadalmi és gazdasági életben való részvételre. Ez olyan fejlődés, amely a társadalmilag kirekesztett emberek egy rétegét is magában foglalja, nemtől, kortól, nemzetiségtől, szexuális irányultságtól, fizikai képességektől és gazdasági helyzetétől függetlenül. A társadalmi-gazdasági fejlődés inkluzív típusa az, amely azáltal vezet, hogy lehetővé teszi a társadalmilag kirekesztett emberek számára, hogy részt vegyenek a gazdasági növekedés előnyeiből.

AZ INKLUZÍV FEJLŐDÉS MINT KORTÁRS CIVILIZÁCIÓS KIHÍVÁS

A "társadalmi kirekesztés" kifejezést az 1970-es években R. Lenoir használta, aki a fogyatékkal élőkre, az öngyilkosságot megkísérlőkre, az idősekre, a bántalmazott gyermekekre, a kábítószerfüggőkre, a bűnözőkre, az egyedülálló szülőkre és más marginalizált emberekre és a többszörös problémákkal küzdő háztartásokra utalt. A társadalmilag kirekesztettek köre egyre szélesedik, rámutatva a társadalmi kirekesztés régi és új dimenzióira. A kortárs kutatások már több tucat olyan csoportot azonosítanak, amelyeket a társadalmi kirekesztés veszélye fenyeget. Ezek közé tartoznak: az alacsonyan fizetett munkavállalók és a szegények; az iskolából kimaradók; a büntetett előéletűek; az egyedülálló szülők; a problémás családokban felnövő, bántalmazott gyermekek; a fiatalok, különösen a munkatapasztalattal nem rendelkezők, a menekültek és bevándorlók; a faji, vallási, nyelvi, etnikai, szexuális kisebbségek; a jóléti segélyben részesülők; a másképp öltözött és beszélő emberek, a szubkultúrák, a magányos emberek, az internetet nem használók, a kommunikációs szempontból kirekesztettek. Folyamatosan fedezzük fel a kirekesztés új csoportjait és formáit. A társadalmi jelenségek és tendenciák megfigyelése a társadalmi világ növekvő sokszínűségét mutatja.

A SOKSZÍNŰSÉG ÉS ANNAK DIMENZIÓI

A sokszínűség nem új jelenség, mindig is jelen volt a társadalmakban, ami azt jelenti, hogy mindig is jelen volt a helyi közösségekben is. Az emberek különböznek egymástól, bármennyire is hasonlítanak egymásra. A sokféleség kifejezésnek alapvetően egy jelentése van, ugyanakkor sokféle perspektívája. A fejlesztési mechanizmusok nagy hatású látókva, Peter Drucker például rámutatott, hogy a sokszínűség a társadalom számos demográfiai és társadalmi-gazdasági szempontját magában foglalja, beleértve a népesség előregedését, a munkaerő kompetenciájának és tudásának növekedését, a bevándorlás növekedését, a nők változó szerepét a munkaerőpiacon, vagy a kulturális különbségek és a nemi szerepek növekedését. Manapság számos hasonló elemzés létezik, de egy dolog közös bennük, hogy a sokszínűséget a közeljövő egyik legfontosabb kihívásaként és fejlődési trendjeként azonosítják. Az így diagnosztizált jelenséget megpróbálva annak három alapvető dimenziójára lehet hivatkozni:

- a sokféleség elsődleges dimenziója

Ezek az emberek közötti olyan különbségek, amelyekkel egy személy születik és/vagy amelyek jelentős hatással vannak a korai szocializációra és a személy egész életében való működésére. Ezek alakítják az egyén arculatát, és jelentős hatással vannak a világról alkotott képére. Ez a dimenzió elsősorban a biológiai jellemzőket veszi figyelembe, amelyek általában láthatóak. Ezek alapvetően veleszületettek, az ember nem tudja megváltoztatni őket, és jelentőségük egész életen át érezhető. A sokféleség hat alapvető, elsődleges dimenziója elfogadott: életkor, etnikai hovatartozás, nemi (disz)képességek, faji hovatartozás és szexuális irányultság.

- a sokféleség másodlagos dimenziója,

Ezek néha kevésbé vagy egyáltalán nem láthatóak, kevésbé fontosak az ember életében, és megváltoztathatók. Ide tartozik az iskolázottság, a nyelv, a fizikai megjelenés, a családi állapot, az életmód, az értékrend, a világnézet, az attitűdök, az etika, a pszichoszociális szempontok figyelembevétele stb.

- a sokféleség nem nyilvánvaló vagy metszéspontos dimenziója (kereszttulajdonságok),

Ide tartozik a különböző jellemzők közötti átfedések, átfedések és átfedések jelensége, amelyek erősítik a megkülönböztetést (pl. faj, vallás, migráció), valamint az a szemlélet, hogy bizonyos, eddig biológiailag meghatározottnak tekintett jellemzők ma már (részben) társadalmilag és kulturálisan konstruáltak tekinthetők (pl. fogyatékoság, nem).

A CAL Egyesület animátorai és pedagógusai által végzett közösségi munkában olyan hatékony módszereket keresünk, amelyek egyrészt figyelembe veszik az autonómia és a sokféleség (diverzitás) megkülönböztetésmentességének előmozdítását, másrészt elősegítik a befogadás terének kialakítását és az integrált közösség építését. Abból a feltételezésből indulunk ki, hogy a sokféleség számos laza, egymástól független és néha egymásnak ellentmondó jellemző/tényező/összetevő keveréke. A befogadás, amely a kulturális és környezeti összetartozás érzésére utal, biztosíthatja, hogy e keverék egyes összetevői elkezdjék kiegészíteni egymást és jól működjenek együtt. Az így értelmezett befogadás úgy határozható meg, hogy az emberek/lakosok milyen mértékben érzik magukat egy adott területen/társadalmi csoporton belüli alapvető folyamatok részének, többek között a "döntéshozatalra gyakorolt befolyás", valamint az "információhoz és erőforrásokhoz való hozzáférés" révén. Az integrált (helyi) közösség megteremtésének előfeltétele nem csupán az, hogy a lakosok sokfélék legyenek, hanem az, hogy a sokféle lakosok társadalmi és szubjektív bevonása és integrációja megvalósuljon.

TÁRSADALMI TŐKE

A befogadás érzése, valamint a csoporton belüli elfogadás számos pozitív eredménnyel jár, például a nagyobb lojalitással, együttműködéssel és bizalommal. Ebben a folyamatban kétféle kötődés, vagy tágabb értelemben társadalmi tőke vesz részt:

- *ragasztás*

Ezek befelé irányulnak, hogy megerősítsék a kirekesztett közösségeket és homogén csoportokat. Emlékeztetnek a családon vagy más homogén csoportokon belüli kötelekekre, és olyan értékekkel és eszmékkel gazdagítják az embereket, amelyek fontosak a kulturális rend versengő elképzeléseitől elzárkózó kis társadalmi körök számára.

- *áthidaló*

Ezek külső orientáltak, összekötik a különböző csoportokat/szereplőket, és lehetővé teszik a külső eszközök használatát és az információk terjesztését. Ezek a kapcsolatok heterogén csoportokban alakulnak ki, különböző társadalmi struktúrákból (pl. barátok, szomszédok) származó embereket kapcsolnak össze.

Ezzel szemben az áthidaló és a kötő társadalmi tőke közötti különbséget - a jelenség egyik ismert kutatója, Robert Putnam így fogalmazta meg: a *kötő típusú tőke a "túléléshez" jó, az áthidaló típusú viszont a*

"haladáshoz és a fejlődéshez" fontos. Érdemes hangsúlyozni, hogy mindkét folyamat a sokféleséggel és a társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos. Azonban csak **egy befogadó kultúra** megteremtése révén érzik az emberek, hogy tisztelik és értékelik őket azért, amilyenek egyénként vagy csoportként vannak, és ez az értékelt sokszínűség serkenti a kreativitást. Ez pedig megteremti a teret a posztulált inkluzív fejlődéshez.

BEFOGADÓ KULTÚRA - A TÁRSADALMI-KULTURÁLIS TEVÉKENYSÉG ÚJ DIMENZIÓJA

A kultúra mai arca és a kulturális részvétel jelenlegi dimenziója olyan gyorsan változott, hogy alig hasonlít a néhány évvel ezelőttihez. A kulturális valóságot a különböző globális és helyi folyamatok, valamint az új média- és információs technológiák megjelenése alakította át. A kulturális táj gyors ütemben alakult át, mind külsőleg, mind belsőleg, felismerhetetlen változásokkal a városokban, falvakban, régiókban és mindenekelőtt az emberek értékeiben, attitűdjeiben és életmódjában.

AZ ÖRÖK VITA - ELIT VAGY NÉP

A kultúra a legtágabb értelemben vett elnevezés magában foglalja mindazt, ami az emberi társadalmak tagjainak viselkedésében és felszereltségében nem biológiai örökség, hanem kollektív tevékenység és tanulás eredménye.

Egészen a közelmúltig a kultúráról szóló humanista elmélkedés egyértelműen hajlott arra, hogy hierarchizálja a kultúra fajtáit, és megerősítse a "magas" elit kultúrára és az "alacsony" tömegkultúrára való felosztást. Ez a felosztás a korábbi évszázadokban gyökerezik, amikor az elitkultúrát nem a tartalmi szintje, hanem a magas társadalmi osztályok képviselőinek hozzáférhetősége különböztette meg.

A kultúra elitizmusa nem abból fakad, hogy egy bizonyos társadalmi osztály, politikai vagy pénzügyi elit élvezzi. A lényeg az, hogy e kultúra befogadása megfelelő kompetenciát igényel, mivel tartalma általában nehéz, és ez határozza meg az elitizmust. A magas kultúrát a művészeti kritikusok és a tudományos szaktekintélyek által elismert eredeti művek különböztetik meg. A magas kultúra teljesítménye nehezen hozzáférhető, mivel szűkös, így drága. Ezzel szemben az "alacsony kultúra" (tömeg-/populáris kultúra) az emberek mindennapi életének szférájához kötődik, és mindenképpen erős a fogyasztói/szórakoztatási aspektusa. Általában a befogadása nem igényel különösebb felkészültséget. Azt is érdemes hangsúlyozni, hogy a populáris kultúra ereje a sokszínűségében rejlik, így mindenki megtalálhatja benne a helyét.

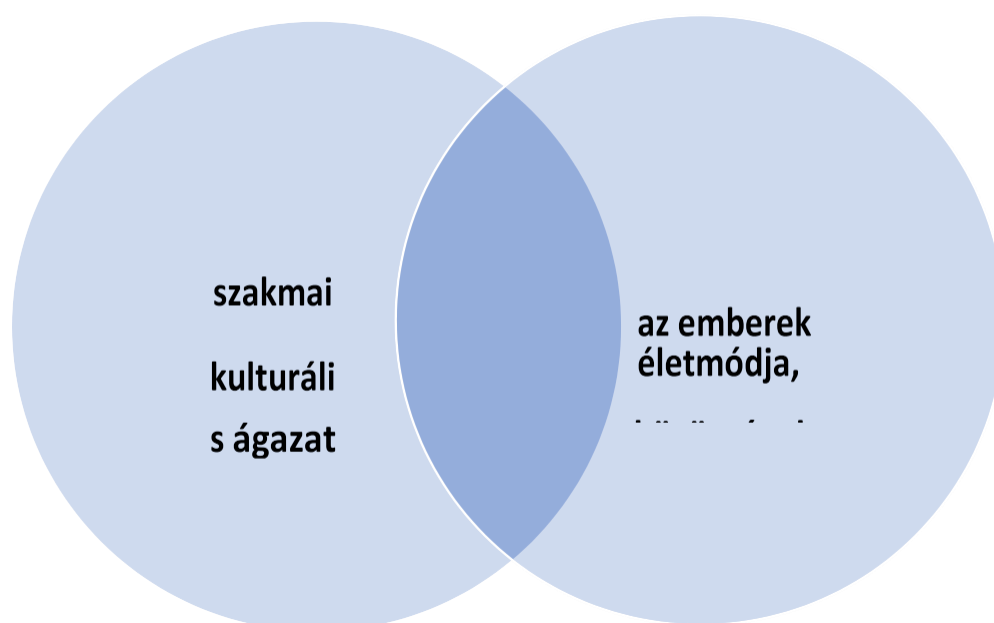
A KULTÚRA ÚJ TERÜLETEI

A kultúra dinamikus változásait egy horizontális jelenség - a "kulturális mező kitágulása" - kíséri. Ez azt jelenti, hogy megjelenik benne az, ami eddig azon kívül működött - szereplők, folyamatok, tárgyak és az őket összekötő kapcsolatok. A kultúra kiszélesedése legalább kétféleképpen történhet:

- (a) a kultúra jelenségekörének bővítésével, új megnyilvánulási formákkal, a kultúra új formáival, de továbbra is az élet külön intézményes, hivatásos művészek, néha amatőrök számára fenntartott szektorának tekinthető, amelyben a lakosság többsége a kulturális javak fogyasztói;
- (b) a különböző, gyakran kirekesztett csoportok és közösségek életmódjainak kulturális státuszának elismerése, a diszkriminációellenes gyakorlatok révén, valamint azáltal, hogy "láthatóvá teszik" és értékelik azt, amit az uralkodó kultúra marginalizál.

INTÉZMÉNYI VS. INFORMÁLIS TEVÉKENYSÉGEK

A közfelfogás szerint a kulturális tevékenységet a kulturális intézményekkel azonosítják. Mi a közélet különálló ágazataként tekintünk rá, amely a művészet létrehozásával és terjesztésével, a művészeti tevékenység támogatásával, a művészeteken keresztül történő oktatással és neveléssel foglalkozik, teret teremt az amatőr művészeti mozgalmak fejlődésének olyan alapvető területeken, mint a színház, a film, a zene, a tánc, a képzőművészet; a kulturális és esztétikai igények felkeltése és kielégítése stabil és (közösen) elfogadott esztétikai normák alapján, figyelembe véve a magas- és populáris kultúrára való felosztást, és hangsúlyozva a hagyomány, az emlékezet és a kulturális örökség szerepének fontosságát. Eközben a kulturális mező kiszélesedése azt jelentette, hogy ennek a most felfedezett kultúrának, azaz a mindennapi élet kreatív gyakorlatainak, a polgárok aktivizálásának különböző formáinak, az interneten folytatott tevékenységeknek a nagy része a kulturális intézményeken kívül zajlik. A tömeges társadalmi események és a közösségi házakban vagy kávézóknál szervezett meghitt viták egyaránt kultúraformáló

szerepet játszanak. Az elmúlt években a kultúrát aktívan élénkítő szervezetek köre óriási mértékben megnőtt. Ezek már nem csak közintézmények, hanem közösségi/városi mozgalmak, informális csoportok, lakótelepi tanácsok, szomszédsági egyesületek, magánkezdeményezések, konkrét magánszemélyek, akiknek köszönhetően egyre több és több történik helyben. A következő ábra a kulturális gyakorlatok szerveződésének két dimenzióját szemlélteti a kibővült kulturális mezőben.

A KULTÚRA KÜLSŐ ÉS BELSŐ MEGNYILVÁNULÁSAI

A kultúra gyakran úgy néz ki, mint egy jéghegy: vannak olyan részei, amelyek jól láthatóak, és vannak olyanok, amelyek a víz alatt rejtőznek. Láthatjuk a kultúra külső megnyilvánulásait: zene, irodalom, építészet, művészet, rituálék, színház, tánc. Az egész hegyet alátámasztó víz alatti rész a láthatatlan kultúra szférája, amely magában foglalja a kultúra külső megnyilvánulásait befolyásoló értékeket, hiedelmeket, viselkedésmódot. A kortárs kulturálisintézmények működésében fontos felismerni, hogy a kultúra nem csupán műalkotások létrehozása, hanem mindenekelőtt olyan értékek, normák, viselkedésminták kialakításának folyamata, amelyek az emberek és a közösség számára relevánsak, amelyben élnek. A kultúra szociális háza koncepción belüli módszertani kutatás nagymértékben a "kultúra víz alatti dimenzióiba" nyúlik. A stratégiai cél olyan tevékenységek kezdeményezése, amelyek erősítik a közösségi házak bevonását a helyi közösség életébe, felfedezik és fejlesztik a tagok potenciálját és kulturális tőkéjét, valamint a közösség kulturális erőforrásait.

A KÖZSZOLGÁLTATÁSOK BELÉPNEK A KULTÚRÁBA

Napjainkban az önkormányzati tevékenységek területén a lakosok, illetve tágabb értelemben az önkormányzati közösség igényeinek kielégítésére használt kulcsfogalom a *szolgáltatás*. Ezek mindazok a tevékenységek, amelyek az emberi szükségletek közvetlen vagy közvetett kielégítéséhez kapcsolódnak, de nem közvetlenül tárgyakat állítanak elő. A közigazgatás által

nyújtandó *közzolgáltatások* széles körén belül a *szociális szolgáltatások* különleges helyet foglalnak el. Ezek az emberi szükségletek közvetlen kielégítése érdekében végzett tevékenységek, amelyek nem járnak anyagi javak előállításával; az egyének és családok egyéni szükségleteinek kielégítését szolgálják, de minőségük és elérhetőségük befolyásolja a szélesebb közösségek és társadalmi csoportok működését. Szervezhető, finanszírozható és nyújtható állami és nem állami intézmények által egyaránt; fizetett és nem fizetett. A szociális szolgáltatások megkülönböztető jellemzője, hogy nyújtásukhoz emberi tulajdonságok, pl. érzelmek, érzések, empátia, személyiség, tapasztalat és személyes kapcsolatok bevonására van szükség. A szociális szolgáltatások kategóriájába tartoznak többek között az oktatás és nevelés, az egészségügy, a szociális ellátás, a rehabilitáció, a kultúra, a rekreáció és a szabadidő területén nyújtott szolgáltatások. Feltételezhető tehát, hogy a kulturális szolgáltatások a szociális szolgáltatások részét képezik, amelyek viszont a közzolgáltatások legtágabb fogalmába tartoznak.

Két egymást átfedő kulturális terület - kulturális szolgáltatási terek		
	"Szolgálat kultúra" - a szűkebb értelemben vett kultúra	"Kultúrateremtés - a kultúra társadalmi megteremtése" - a kultúra tágabb értelmezése
A kultúra meghatározása	A kulturális fejlődés a szűkebb értelemben vett és intézményi megértés. Ez az élet egy különálló ágazata a művészetek létrehozására és terjesztésére, a művészeti tevékenységek támogatására, a művészet, oktatás	A kultúra fejlődése tágan értelmezve "egy bizonyos kollektíva sajátos életmódja és mindaz, ami annak terméke, és ami meghatározza azt". A kultúra megkülönböztető jellemzője az, hogy az emberek hogyan élnek egy bizonyos közösségben.

	és a művészeteken keresztül történő nevelés, teret teremtve az amatőr művészeti mozgalom fejlődésének olyan	Figyelembe veszi tehát mindazt, ami e kollektivitások sajátos
--	---	---

	<p>alapvető területeken, mint a színház, a film, a zene, a tánc, a képzőművészet; a kulturális és esztétikai igények felkeltése és kielégítése stabil és (általánosan) elfogadott esztétikainormák alapján, beleértve a magas és a populáris kultúra megkülönböztetését, és</p> <p>a hagyomány, az emlékezet és a kulturális örökség szerepének fontosságára helyezve a hangsúlyt.</p>	<p>létét alkotja: a mindennapi és ünnepi gyakorlatokat; a cselekedeteik termékeit; a szabályokat, értékeket és jelentéseket; azt, hogy miben hisznek és mit tudnak; a kapcsolatokat, amelyeket kialakítanak, és így tovább. Így a megértett kultúra művészeti tevékenységekben és különböző művészeti területek, de jelenthet más típusú kreatív kifejezési tevékenységeket, társadalmi innovációt és szociokulturális cselekvést is.</p>
<p>Domináns mechanizmus és működési mód</p>	<p>"A tetejéről"</p> <p>A lakosok igényei alapján kulturális tevékenységek és szolgáltatások nyújtása, különös tekintettel a művészi tehetséggel rendelkezők igényeire.</p>	<p>"Alulról felfelé"</p> <p>Aktiváló potenciál egyéni, csoportos és közösségi lakosok</p>
<p>Irány a közösségi központ fejlesztésében</p>	<p><i>A DK az ágazati kultúrában törekszik a kiválóságra, hajlamos a szűk szakosodásra, és megosztottságot teremt a művészek és a közönség, valamint az amatőrök és az amatőrök között. szakemberek.</i></p>	<p><i>Egy közösségi központ, amely közelebb áll azokhoz a kérdésekhez, amelyek a társadalmi tevékenység középpontjában állnak, vitákat gerjesztenek és a mindennapi élet kultúráját jelentik. A tevékenységek jellege érzékeny, társadalmilag elkötelezett.</i></p>

<p>Terület-specifikus úrlapok</p>	<ul style="list-style-type: none"> • művészeti oktatási központ, • (tehetséggondozás), • a kulturális élet szervezője (kiállítások, előadások, fesztiválok, ünnepek), • logisztikai központ a mások kezdeményezései, • a helyi hagyományok életben tartása érdekében, • mozi, • könyvtár, • történelmi kamra, • zenekarok, kórusok, zenei/táncgyűttések, • galéria, • stúdiók, hangstúdió 	<ul style="list-style-type: none"> • medialab, • kezdeményezési inkubátor, • tevékenységi központ, • harmadik hely, • közösségi központ, • kreatív szövetkezet, • szervezet <p>közösség,</p> <ul style="list-style-type: none"> • crowdfunding, • klubház, • hub, • helyi partnerségek, • regranting a lakosok tevékenységeihez, • interdiszciplináris tevékenységek.
--	--	--

A KISZOLGÁLTATOTT CSOPORTOKKAL VALÓ MUNKA MÓDSZERTANA EGY KÖZÖSSÉGI KÖZPONTBAN

A Wolski Kulturális Központtal való együttműködésünk első szakaszában az volt a célunk, hogy kidolgozzuk a kulturális intézményekben a kiszolgáltatott csoportokkal való munka megközelítését. Ezért fontos volt meghatározni, hogy mi az a kiszolgáltatott csoport, hogyan működik egy kulturális központ a hagyományos paradigma szerint, és hogyan változik ez a megközelítés a kiszolgáltatott csoportok bevonását magában foglaló modellre való áttérés során, a velük közösen, részvételi áramlatban nyújtott szolgáltatások közös előállításával.

KISZOLGÁLTATOTT CSOPORTOK

. A vita eredményeként elfogadtuk, hogy a kifejezés a következőket jelenti: olyan emberek csoportjai, akik általában rajtuk kívül álló tényezők miatt nem rendelkeznek ugyanolyan lehetőségekkel, mint mások, vagy akiket sajátos tulajdonságaik vagy helyzetük miatt kevésbé szerencsések. Ilyenek például a munkanélküliek, a menekültek és más társadalmilag kirekesztett emberek. A társadalomban elfoglalt gyengébb helyzetük, kevesebb erőforrásuk és lehetőségük miatt különleges bánásmódot igényelnek. Ilyenek a migránsok, akiket gyakran kizsákmányolnak; kiszolgáltatott munkavállalók, fiatalok és

idősek, fogyatékkal élők, terhes nők, újszülöttek, gyermekek és idősek. Ma Európában az egyik legkiszolgáltatottabb csoportot a más országba vándorolt gyermekek alkotják.

Lengyelországban ebbe a csoportba tartoznak a külföldiek is, akik gyakran tapasztalják a munkajogok megsértését és a munkaerő-piaci diszkriminációt a munkahelyükön. A kiszolgáltatott csoportok megfigyelései azt mutatják, hogy nagyon gyakran az egyik csoport erősen befolyásolja a másikat. Ez szokatlanul élesen megfigyelhető a családi problémák esetében. Ebben a csoportban a gyermekek és fiatalok helyzete gyakran drámaian romlik a család nehéz helyzete miatt. Az idősek helyzetét viszont tovább rontja a fogyatékoság, a hajléktalanok esetében pedig a munka hiánya, a függőségek és a tehetetlenség. Az egyszerre két kiszolgáltatott csoporthoz való tartozás azt jelenti, hogy az ilyen emberek számára még nehezebb a társadalomban való eligazodás. Ugyanakkor rámutattunk, hogy a kiszolgáltatottság az intézmények működésének is része. Ez az intézmények azon képessége, hogy a társadalmi interakciókban a jeleket és összefüggéseket felismerjék, érzékeljék és megértsék.

A KÖZSZOLGÁLTATÁSOK KOPRODUKCIÓJA

A sérülékeny csoportokhoz hasonlóan a munka részét képezte a köz- és közösségi szolgáltatások koprodukciónak koncepciójáról való elmélkedés. Bár ez nem egy általánosan ismert és használt fogalom, olyan elképzelést fejez ki, amely valamilyen formában szinte minden önkormányzati közösségben

jelen van. Hiszen mindig a szolgáltatások koprodukciójáról beszélünk, amikor a polgárok egyénileg vagy közösen vesznek részt a közszolgáltatások (például oktatás, kultúra, egészségügy, szociális segítségnyújtás stb.) nyújtásának folyamatában.

Sőt, sok esetben az ilyen részvétel a szolgáltatásnyújtás lényegébe ágyazódik, ahol mindkét fél kölcsönösen függ egymástól. A koprodukció gondolata azonban nem csupán e tény felismeréséről szól, hanem arról is, hogy a szolgáltatásokat tudatosan úgy tervezzük meg, hogy a közönség maximálisan részt vegyen bennük. Miért fontos a koprodukció? Mert többszörös előnyökkel jár minden érintett fél számára: a szolgáltatók, a szolgáltatást igénybe vevők és a közösség egésze számára. A közönség és a környezet bevonása az egyéni és kollektív szükségletek jobb kielégítését, a társadalmi kötelek megerősödését, a társadalmi kohéziót és a demokratikus folyamatok javulását eredményezi.

A koprodukciós tevékenységek négy típusát emeltük ki:

- a közszolgáltatások közös megrendelése, amely a lakosokat bevonja a szolgáltatások kiválasztásába;
- a közszolgáltatások közös tervezése, amelynek lényege, hogy ötleteket gyűjtsenek e szolgáltatások létrehozásához;
- közszolgáltatások közös nyújtása, azaz közös fellépés bizonyos szolgáltatások nyújtása érdekében;

- a közszolgáltatások társértékelése, azaz a lakosok bevonása a szolgáltatások értékelésébe és a szolgáltatásokat igénybe vevők elégedettségi szintjének felmérésébe.

Fontos, hogy megteremtjük a megfelelő feltételeket a koprodukció fejlesztéséhez az ösztönzők és a részvételi lehetőségek, valamint a szakmai szolgáltatók megfelelő hozzáállása formájában. A pozitív társadalmi légkör, valamint a szolgáltatást igénybe vevők és a szolgáltatók megfelelő hozzáállása elengedhetetlen a koprodukciók fejlődéséhez. További előny, hogy a helyi lakosok által szervezett rendezvények mintegy "önreklámot" csinálnak, és nagyobb integrációs értékkel bírnak:

Fontos erőforrások a **helyi tevékenységi terek**, amelyek nemcsak a helyi közösség találkozóhelyei, hanem egyben (és talán elsősorban) olyan helyek is, ahol a lakosok által közösen előállított szociális szolgáltatásokat nyújthatnak, szervezhetnek és működtethetnek részben vagy egészben. Ilyen folyamatok már zajlanak, de nagyobb mértékben lehetne ösztönözni őket. Alapvető fontosságú a helyi egyesületek támogatása is, különösen a kevésbé formálisaké, amelyek részt vehetnek a szolgáltatások közös előállításában, de a versenyeztetési eljárásokkal kapcsolatos formalitások akadályozzák őket. Egy közösségi tevékenységekben részt vevő idős polgár így fogalmazott:

A TELEPÜLÉS MINT TÖRTÉNELMI INSPIRÁCIÓ

A KKK által elindított menekült-támogatási modellt az amerikai és angol települések történelmi tapasztalatai ihlették. Az Egyesült

Királyságban és különösen az Egyesült Államokban a letelepedési mozgalom kialakulását a tömeges migráció és az ilyen nagyszámú ember befogadására kidolgozott modellek hiánya ösztönözte. Akihívásavolt,hogy alátogatók, szomszédok számára nyitott helyet építsenek, hogy ne "más" vagy "alsóbbrendű", hanem "sajátjuk" - sokszínű és érdekes - legyenek.

A settelment koncepciója inspiráció forrása lehet a szociális pedagógusok, animátorok, szociális munkások és mások számára is, akik ma a migránsokkal napi szinten dolgoznak. A WCK gyakorlatában a közösségi munka megvalósításának tereit a Helyi Aktivitás Helyei jelentik, azaz olyan helyek, *"amelyek a napi tevékenységükön túl [...] támogatják a lakosok helyi elképzeléseit és társadalmi tevékenységét. A MAL-ok elősegítik a lakók elképzeléseinek megvalósulását, a szomszédsági kapcsolatok kialakulását és az aktív szabadidős tevékenységeket a közvetlen környezetben"*.

A lengyel-ukrán "Wolska" központ egyike azon MAL-oknak, amelyek a menekültekkel (és a jövőben tágabb értelemben a migránsokkal) végzett közösségi munkára irányultak.

OLDAL LÉTREHOZÁSA

A tér fontos szerepet játszik, mert a térben "történik az élet", ott dőlnek el dolgok, ott tárulnak fel jelentések. A fizikai és a kapcsolati tér egyaránt fontos. E két szempont kombinációja hozza létre a Helyet. Azt mondhatjuk, hogy a helyek kölcsönösséggel kapcsolódnak hozzánk. A hely mindenki számára olyan tér, amely biztonságos és "ismerős", ugyanakkor változatos és tele van az emberekkel való találkozásokkal. A helyek nem csak önmagukat hozzák létre - adnak nekünk valamit, amin elgondolkodhatunk. A helyek formálnak minket - olyanok leszünk, mint a helyek tartalma.

KAPCSOLATOK A HELYI KÖZÖSSÉGGEL

A Helyben a helyi közösséggel való kapcsolatok fokozatosan, kis lépésekben jönnek létre. Az animátorok segítenek az embereknek abban, hogy lássák, hogy a helyi területen belül - de nem csak ott - közös problémáik vannak, és hogy hasznukra válhat, ha együtt és önállóan dolgoznak ezeken. Ez a közösségi munka fontos dimenziója, mert hatására csökken az elszigeteltség és az elidegenedés. A közös ügyek feldolgozásának segítése, gyakran egy sérülékeny közösség tagjaiból álló munkacsoportok felállításával (például egy szomszédos reggeli elkészítése céljából), felbátorítja a következő lépéseket (közösségi műhelymunkák sorozata, közös ünnepség, egy kis fesztivál). A problémákat és szükségleteket gyakran hatékonyabban lehet kezelni, ha közösen foglalkoznak velük, mint ha egyénileg. Ha egy közösség egy másikban létezik, akkor azok összetett módon áthatják egymást.

INTÉZMÉNYI ERŐFORRÁSOK MOZGÓSÍTÁSA ÉS SZERVEZÉSE

A helyszínek fontos szerepe van az intézményi erőforrások mozgósításában és koordinálásában is. Mivel egy olyan kulturális intézmény része, amely kiterjedt kapcsolatokat ápol számos állami, társadalmi és magánszereplővel, hatékonyan fel tudja használni e szervezetek erőforrásait. Ennek oka, hogy bizonyított és ezért megbízható partner. Az is lényeges, hogy a kulturális intézményt jelentős rugalmasság jellemzi, és kreatív/művészi környezetet biztosít a segítő akciókhoz. A WCK emellett lehetővé teszi a nagy projektek hatékony lebonyolítását, és nagy valószínűséggel biztosítja a sikert, ami a partner kiválasztásakor szintén kifizetődő.

KÖZÖSSÉGI ÉPÍTKEZÉS

A Place-t alkotó tevékenységekben fontos szerepet játszik a közösségi és intézményközi együttműködési környezet tudatos megteremtése, amelyet a fejlődés módszerének tekintenek. Együttműködésünk harmadik

szakasza a gyakorlati tevékenységek reflektív nyomon követéséből állt. A projekt során a megoldás-építési folyamat kulcsfontosságú aspektusait azonosítottuk.

MELEG SZOLIDARITÁSI KAPCSOLATOK (A TÁMOGATÓK ÉS A TÁMOGATOTTAK ÖSSZEKAPCSOLÁSA)

Olyan gyakorlatok összességéként értelmezzük őket, amelyek kifejezik a mások megsegítésének költségeinek viselésére való (személyes vagy intézményi) hajlandóságot. Az intézményi hajlandóság nagyon egyértelműen egy olyan szervezet képviselőinek (általában vezetőinek) erkölcsi elkötelezettségén alapul, amely egy szociális vállalkozás/intézmény által kiépített szolidaritási hálózat tagja. A szereplőt (támogatót) és a kedvezményezettet a hovatartozás és néha az együttérzés *érzései* kötik egymáshoz. A támogató motivációja legalább részben *önzetlen*. A szereplő meg van győződve arról, hogy cselekedeteivel *segít a* befogadónak valamilyen szorongató, fenyegető helyzetben. A cselekvő a fenyegetést *erkölcsi* problémaként, nevezetesen *kötődések* forrásaként, általában a befogadóval szembeni igazságtalanságként is érzékeli. A cselekvő úgy véli, hogy *személyesen* erkölcsileg köteles cselekedni, de formálisan nem kötelezi magát erre.

KÍVÁNCISISÁG MÁSOK FELFEDEZÉSÉRE

Önmagunk és mások megismerése az alapja a szoros kapcsolatok kiépítésének. Ha elzárkózunk a másiktól, a kapcsolatok felszínessé, rideggé válnak. Az önmegismerés számos előnnyel jár. Minden intellektuális és érzelmi erőforrásunkat aktiváljuk, hogy felfedezzük mások motivációit és stratégiáit. *Megnyílunk egymás előtt, és fokozatosan közelebb kerülünk egymáshoz. Ez a folyamat különösen intenzív és érdekes, amikor különböző kultúrájú, eltérő identitású emberek találkoznak.*

ÜZLET - LEHETŐSÉG A SZOLGÁLTATÁSOKBÓL SZÁRMAZÓ ELŐNYÖK KIHASZNÁLÁSÁRA

Az értékektől és a kölcsönös kíváncsiságtól függetlenül a közösség tagjainak közös és személyes érdeke a kötelék. Azáltal, hogy a Helyben vannak, munkához, oktatáshoz, szórakozáshoz és különféle anyagi támogatáshoz juthatnak. És mindezt egy helyen, további erőfeszítések és verseny nélkül.

A TÁRSALKOTÓ SZEREPÉBE LÉPNI, NEM CSAK A BEFOGADÓ SZEREPÉBE.

Kezdetből fogva abból indultunk ki, hogy a kiszolgáltatott csoportok képviselői nem passzív befogadói a segélyeknek. Amikor csak lehetséges, bevonják őket, és részt vesznek a saját maguk, mások és a helyi közösség érdekében végzett tevékenységekben. Ez a fajta megközelítés a passzivitás és az apátia ellen

kívánt hatni, és mindenekelőtt az otthonuktól és szülőföldjüktől megfosztott emberek önállóságát és cselekvőképességét kívánta erősíteni.

A SZOLGÁLTATÁSOK/CSOPORTOK KEVEREDÉSE (A CSOPORTOK RÉSZTVEVŐINEK KEVEREDÉSE)

Az érintettek hangsúlyozzák, hogy inspirálónak találják, hogy ez nem egy homogén közösség. A Mozaikban például az ukrajnai menekültek mellett találkoznak más (más országokból érkező) migránsokkal, vannak művészek, munkások, önkéntesek, más szervezetek emberei. Ugyanez igaz más Helyeken is.

AZ ÉRINTETT SZEMÉLYEK/SZERVEZETEK MINDENNAPI ÉLETÜKBEN KÖZÖS ÉRTÉKEKET VALLANAK (KÖZÖS ÉRTÉKEK GYAKORLÁSA).

Amint fentebb jeleztük, a meghozott intézkedések fontos követelése, hogy mindegyiknek hasonló értékeket kell kifejeznie, még akkor is, ha ezek kifejezésének módja néha nagyon eltérő.

BIZTONSÁGOS TÉR (A BIZONYTALANSÁG CSÖKKENTÉSE)

Egy hely, egy biztonságos és ismerős helynek kell lennie. Ezen a helyen semmi sem fenyeget minket, mindig segítséget és megértést kaphatunk. Kipróbálhatunk valami mást is anélkül, hogy attól kellene félnünk, hogy a kudarc nevetségessé tesz, vagy megfoszt minket a támogatástól. Egyszerre szociális (egy adott csoport/közösség számára elkötelezett és fontos) és nyilvános, mások számára is hozzáférhető.

KÖZÖS SZENVEDÉLY ÉS EGYMÁS IRÁNTI TÖRŐDÉS

A Places-nél nagy hangsúlyt fektetnek a szenvedéllyel járó tevékenységek végzésének lehetőségeire. Ez ugyanúgy az új szenvedélyek felfedezéséről szól, mint a meglévők felhasználásáról. Természetesen a művészi szenvedélyek számára is vannak különleges lehetőségek. Az egymásra való odafigyelés nem egy íratlan szabály, amely szerepel az értéktárban, de fontos és tiszteletben tartott szabály.

"TEHETSÉGES SZOLGÁLTATÁSOK" KONTRA "KÖZÖSSÉG ÁLTAL LÉTREHOZOTT SZOLGÁLTATÁSOK".

A helyek a szociális szolgáltatások létrehozásának és nyújtásának többdimenziós terepei. Feloszthatjuk őket:

a. "Közösen létrehozott szolgáltatások" (létrehozott vagy közösen létrehozott)

- 2.1.1. Együtt játszanak, énekelnek
- 2.1.2. A hely gondozása
- 2.1.3. Közös kirándulások
- 2.1.4. Tevékenységek

Az erőforrások feltárásának módszertana, mint az ilyen típusú szolgáltatás megrendelésének alapja (türelem, figyelem, bátorság).

b. Adományozott szolgáltatások (nem akkor, ha később társalkotókká válhatnak)

A kiindulópont az igények. Van egy megosztottság azok között, akik adnak, és azok között, akik vesznek/kapnak. Ily módon valósul meg:

- Tájékoztatás és iránymutatás
- Az igények felmérésének és a szolgáltatások személyre szabásának módszertana
- Oktatás

c. Vegyes szolgáltatások

- Közösségi reggelik (felülről jövő kezdeményezés, de a közösség által készített program)
- Animáció - mint alapvető módszertani megközelítés

LÉTREJÖN A MOZAIK - EGY ÚJ SZERVEZETI ÉS PROGRAMFORMA

Beruházás történt a közösségi tevékenységi helyszín funkciójának megerősítésére a már meglévő Családi MAL-lal való egyesítéssel. Ez megerősítette a PUCW személyzetét, racionalizálta a költségeket és megerősítette az állandó tevékenységek végzéséhez szükséges kapacitást. A szállófunkciókról lassan átállnak a lakóhelyekre. Az elképzelések szerint ezek az egész Európából érkező migráns közösségből származó művészek és animátorok lesznek. Ily módon a programformula az ukrán menekültek támogatásáról a multikulturális jellegű tevékenységekre is kiterjed. Ez a szimbolikus szférában is változásokat igényel, beleértve az új név megadását is. Az újradefiniálási folyamat lassan, a közösség minden tagjának aktív részvételével zajlik.

KÖZÖSSÉGI KÖZPONT MODELL

A MODELL FŐ CÍMZETTJEI:

- Kulturális intézmények igazgatói, vezetői
- érdemes a modellhez a szervezőknek (helyi hatóságoknak) szóló kiegészítést készíteni. A modell népszerűsítése ezen a szinten azt eredményezheti, hogy például a közösségi ház szociális modelljét a menedzserek számára kiírt pályázatokba is be lehetne vonni.

A KÖZÖSSÉGI KULTURÁLIS KÖZPONT MODELLJE MÖGÖTT ÁLLÓ ÉRTÉKEK:

- nyitottság
- sokszínűség
- bizalom
- befogadás
- átláthatóság

AKCIÓ "FELÜLRŐL"

PROGRAMTANÁCS

A kulturális intézményekben alkalmazott egyik részvételi eszköz a programtanács kinevezése. Ez a testület a helyi közösség képviselőiből áll (lakosok, helyi intézmények képviselői, helyi civil szervezetek képviselői), akik tanácsot adnak a közösségi kulturális központ vezetőinek. A vezetőség "alulról" és "felülről" is konzultálhat velük a tevékenységi modellről. Másrészt a programtanács maga is véleményt nyilváníthat az intézmény programjáról, és változtatásokat javasolhat és javasolhat. Kezdeményező funkciója azonban korlátozott, mivel ez a testület általában nem rendelkezik saját tevékenységi alapokkal, és nincs lehetősége arra, hogy közvetlenül befolyásolja a Közösségi Kulturális Központ tevékenységét. Észrevételeiket az intézmény vezetői figyelembe vehetik, vagy nem. A programtanács egy határidős testület. Tagjait az igazgató nevezi ki, vagy nyílt pályázat útján választják meg határozott időre. A tanács üléseit rendszeresen összehívják, bár a gyakoriság általában nem nagy.

A programtanács előnye - az ebben a szakaszban ismertetett többi részvételi eszközzel szemben - a hosszú távú jelleg. A kulturális intézmények munkatársai egy állandó testületet kapnak, amelynek véleményét kikérhetik, ha szükségük van rá. Nincs olyan probléma a nyilvánossággal, amellyel egy igényfelmérés vagy nyilvános konzultáció során szembesülni lehet. A tanács tagjai is általában tapasztalattal és ismeretekkel

rendelkeznek a kulturális és társadalmi tevékenységek terén, így tanácsaik minősége magas, javaslataik pedig relevánsak. Ugyanakkor e csoport elitizmusa hátrányt is jelenthet. Egy olyan közösségi központot, amely csak ezt a részvételi eszközt használja, a többi lakos azzal vádolhat, hogy csak egy szűk közösség igényeit hallgatja meg. A tanács tagjai gyakran bizonyos érdekcsoportok képviselői is (a település egy kiválasztott területének képviselője, egy társadalmi csoportért dolgozó civil szervezet tagja, egy kiválasztott művészeti közösség képviselője), és jelenlétüket arra használják, hogy lobbizzanak a környezetükért. A programtanács működésének árnyoldala a kulturális intézmények tevékenységének korlátozott befolyásolási lehetősége - amiről fentebb írtam. Egyes lakosok nincsenek ezzel tisztában. Konkrét elképzelésekkel érkeznek, és hamar rájönnek, hogy a Programtanácsban való tagság nem ad lehetőséget arra, hogy megvalósítsák azokat. Ekkor elkedvetlenednek, és lassan elkezdnek kivonulni a tevékenységből.

A programtanács működésével kapcsolatos nehézségek azonban nem tántoríthatják el a Községi Kulturális Központ vezetőjét attól, hogy kinevezze a programtanácsot. E testület működésére nincs felülről lefelé erőltetett modell. A programtanács formája az igazgató által elfogadott szabályozástól függ. Az intézmény vezetőinek kell választ adniuk arra a kérdésre, hogy a Társadalmi Művelődési Központ tevékenységének mely területein kívánnak nagyobb befolyást adni a tanács tagjainak. Az összes tevékenység véleményezésére való összpontosítás (a nagyobb befolyásolás lehetősége nélkül) irreális (idő, kompetencia, funkció szempontjából) és a lakók számára nem bevonó. A programtanács kezdeményező funkcióját az is erősítheti, ha költségvetést kap, amelyet a Községi Művelődési Központtal közösen végzett mérvadó tevékenységekre fordíthat. Úgy gondoljuk, hogy érdemes megpróbálkozni ennek a részvételi eszköznek az átalakításával, ezért kísérletezésre buzdítjuk Önöket.

A LAKOSOK IGÉNYEINEK ÖSSZEGYŰJTÉSE ÉS BEÉPÍTÉSE A KÖZÖSSÉGI KÖZPONT MINDENNAPI TEVÉKENYSÉGEIBE.

A közösségi központnak nem csak az alulról jövő társadalmi tevékenységek feltételeit kell megteremtenie. Ugyanilyen fontos, hogy rendszeresen felmérje a lakosok igényeit. Az összegyűjtött információkat a Községi Kulturális Központ felhasználja mind az "alulról felfelé" (szociális), mind a "felülről lefelé" (művészeti és oktatási) tevékenységek fejlesztésére. A felmérések lehetővé teszik a tevékenységek folyamatos módosítását, új területek bevonását vagy az intézmény infrastruktúrájának a lakosok igényeihez való jobb igazítását. Hasznos lenne, ha a Községi Kulturális Központ csapatában lenne egy szociológiai háttérrel vagy tapasztalattal rendelkező személy, de ez nem elengedhetetlen. Számos olyan kvalitatív kutatási módszer létezik, amelyet az első alkalommal diagnosztizáló szakemberek is sikeresen megtervezhetnek és elvégezhetnek. A Wolskie Centrum Kultury által a lakosok igényeinek kutatásával kapcsolatban szerzett tapasztalatok alapján elkészült egy útmutató a helyi diagnózis megtervezéséhez és végrehajtásához.

A LAKOSOK IGÉNYEINEK FELMÉRÉSE

A közösségi központ tevékenységei elősegítik a lakosok igényeinek megértését. A nyitott helyek lerövidítik a távolságot az intézmény munkatársai és a szomszédok között. Szorosabb, kollegiális kapcsolatok alakulnak ki, így a lakók kevésbé érzik ellenállást igényeik közlésével szemben. A lehetőség, hogy ötleteiket a gyakorlatban is megvalósíthatják, megerősíti a Községi Központnak mint a lakók igényei iránt érzékeny intézménynek a képét. A szomszédági kezdeményezések maguk is fontos megnyilvánulásai a lakosok érdeklődésének, ami új tevékenységi területekre ösztönözheti a személyzetet. A Községi Kulturális Központ munkatársainak meg

kellene próbálniuk a lakosok igényeinek strukturáltabb összegyűjtését is, erre a célra kifejlesztett kutatási eszközök segítségével. Ennek a megközelítésnek számos előnye van:

- A felmérés lehetővé teszi számunkra, hogy rövid idő alatt nagy mennyiségű ismeretet gyűjtsünk össze. Azzal, hogy csak a lakosok igényeinek megismerésére összpontosítunk, nem maradunk le semmilyen lényeges információról. Ez olyan kényelem, amire a mindennapi munkánk során nincs lehetőségünk. A nagy mennyiségű tudás összegyűjtése és a lakók különböző csoportjainak nézőpontjainak megismerése segít abban, hogy az intézmény működési modelljét a közösség igényeihez igazítsuk.
- A Közösségi Művelődési Központ mindennapi tevékenysége során csak azoknak a lakosoknak az igényeit ismerhetjük meg, akik már igénybe veszik a kínálatunkat. Egy felmérés megszervezésével azokat is elérhetjük, akik nem kötődnek az intézményhez. Ha megismerjük az érdeklődési körüket és igényeiket, az segíthet nekünk olyan új kínálatot kialakítani, amely új közönséget vonz.
- Az igényfelmérés megszervezése egy másik intézkedés lesz a Közösségi Kulturális Központ imázsának erősítésére. Ezzel a közönség és a szélesebb közösség számára is demonstráljuk, hogy nyitottak vagyunk az együttműködésre. A felmérés hatásai még sokáig visszhangozhatnak a felmérés befejezése után is. Ha egy tevékenység ötlete megszületik a lakosok fejében, akkor első körben a Közösségi Kulturális Központhoz fordulhatnak vele.
- A Közösségi Kulturális Központnak folyamatosan további finanszírozási forrásokat kell keresnie, hogy jobban ki tudja elégíteni a lakosok igényeit. Az igényfelmérés eredményeinek ismertetése jelentősen növelheti az esélyét annak, hogy támogatást kapjon egy támogatási pályázatból vagy üzleti partner bevonásával.

NYILVÁNOS KONZULTÁCIÓK SZERVEZÉSE

A Közösségi Művelődési Központnak minden alkalommal, amikor tervez, nyilvános konzultációt kellene szerveznie:

- a működési modell (vagy annak egy részének) módosítása "alulról" vagy "felülről".
- új funkciókat adnak vagy megváltoztatják valamelyik meglévő létesítmény működési modelljét, ami a helyiségek korszerűsítését vagy új berendezések vásárlását foglalja magában
- új létesítmény megnyitása - különösen, ha "alulról felfelé" irányuló tevékenységeket fog szervezni

Az elején érdemes felvázolni a különbséget az igényfelmérés és a nyilvános konzultáció között. Az igényfelmérés általában a közösségi központ részéről előítéletek nélkül történik. Egy úgynevezett "fehér lap" segítségével megyünk ki a lakosokhoz, és összegyűjtjük az igényeiket a kiválasztott területeken, például a kultúra, a környékbeli tevékenységek, a közterület minősége, ahol élnek. Az igényfelmérés szintjén maga az intézmény nem javasol konkrét megoldásokat. A nyilvános konzultáció esetében ez másképp van. Diagnózisunknak már adunk néhány konkrét keretet. Ez lehet kevésbé körvonalazott (pl. meghatározzuk az új létesítményünk általános funkcióját) vagy konkrétabb (pl. egy új, "alulról jövő" tevékenységeknek szentelt SITE kész terve). A nyilvános konzultáció lefolytatása egyben nagyobb elkötelezettséget is jelent a lakosok felé, mivel egy konkrét változás iránti vágyat kommunikálunk, amelyhez a közösséget is felkérjük, hogy dolgozzon

rajta. A Közösségi Kulturális Központnak egy bizonyos időkereten belül meg kell valósítania a tervét, figyelembe véve a vele együtt élő lakosok igényeit. Ezt a kötelezettséget törvény is feltételezi a konkrét önkormányzati rendeletekben. Az igényfelmérés nem javasol konkrét változtatásokat, és a diagnózis következtetések figyelembevételével időben eloszlik. A vizsgálatban résztvevők is elvárják, hogy a hangjukat figyelembe vegyék, de a folyamat során a közösségi központ munkatársai közlik, hogy ez nem azonnal fog megtörténni.

A nyilvános konzultáció - csakúgy, mint az igényfelmérés - olyan tevékenység, amely a közösségi központról, mint a közösség igényei iránt nyitott intézményről alkotott képet építi. A lakosok együtdöntésbe való bevonásának ez a formája sokkal elkötelezettebb, mivel sajátos perspektívát ad nekik arra vonatkozóan, hogy szükségleteik hogyan valósíthatók meg. Egy új hely létrehozásakor vagy egy meglévő hely funkcióinak korszerűsítésekor/megváltoztatásakor a konzultációk jelentősen növelhetik a siker esélyeit. Először is, a konzultáció nagyszerű nyilvánosságot jelent. A közösség nagy része értesül az új kezdeményezésről. Másodszor, a lakosok társmeghatározásba való bevonásának folyamata közösségi kovászt építhet a nyitott hely köré - az első aktív lakosok, akik elsőként szervezik meg a helyhez kapcsolódó tevékenységekre vonatkozó ötleteiket. Az "alulról jövő" kínálat kiépítése általában hosszú folyamat, mivel a kulturális intézményeknek ez a modellje még mindig nincs széles körben jelen a lakosok tudatában. A nyilvános konzultáció jelentősen felgyorsíthatja egy olyan közösség kialakításának szakaszát, amely hajlandó lesz megvalósítani elképzeléseit egy közösségi központban. Egy ilyen kutatási folyamat másik előnye, hogy a berendezés, a kínálat vagy a működési modell a helyi lakosok igényeihez igazodik. Ez lehetővé teszi a közösségi központ számára, hogy jobban kihasználja pénzügyi forrásait (pl. a megfelelő felszerelés megvásárlására), vagy növelje a műhelymunkákat és rendezvényeket látogató lakosok számát. A nyilvános konzultáció több szinten is növeli egy intézmény hatékonyságát. A konzultáció utolsó előnye a szakértői tudás megszerzésének lehetősége. A Közösségi Kulturális Központ jellemzője a kultúra széleskörű megértése és a kulturális intézményekben korábban nem megvalósított új tevékenységi területekbe való belépés. A munkatársak követik a társadalmi tevékenységek új trendjeit, és beépítik azokat az intézmény kínálatába, hogy megfeleljenek a lakosok igényeinek. Sajnos előfordulhat, hogy nem rendelkeznek olyan gyakorlati és szakértői ismeretekkel, amelyek segítségével jól megtervezhetnék a közösséggel való együttműködés új formáját, például egy Eatery létrehozását vagy egy ingyenes bolt beindítását. A közösségi konzultációk strukturált módot biztosítanak arra, hogy egy új irányzatról olyan emberektől szerezzenek ismereteket, akik napi szinten a területen dolgoznak. Így a közösségi központ képes védekezni az új tevékenységi forma elindításakor esetlegesen felmerülő hibák ellen.

Nyilvános konzultáció az új nyitott helyek - Szomszédsági klubház, Co-op, Szomszédsági Ház az Obozowa utcában - kialakításáról

A KÖZÖSSÉGI KÖZPONT ÁLTAL VÉGZETT "ALULRÓL FELFELÉ" ÉS "FELÜLRŐL LEFELÉ" IRÁNYULÓ TEVÉKENYSÉGEK ÉRTÉKELÉSE

Egy közösségi központnak nem csak akkor kell kikérnie a lakosok véleményét, amikor új ötleteket keres a tevékenységekhez, vagy amikor egy új, a közösségnek szentelt helyet hoz létre. Érdemes szem előtt tartani az intézmény tágabb kínálatát is - mind az "alulról", mind a "felülről" szervezettet. Az értékelés - amiről itt szó van - különböző eszközökkel - kérdőívekkel, online felmérésekkel vagy csoportos interjúkkal - végezhető. Ezek kiválasztása a tevékenység jellegétől, méretétől és attól függ, hogy a közönség mennyi időt tud szentelni

véleményének kifejezésére, például egy nagyszabású koncert során például a kitéphető kérdőívek működnek a legjobban. A Közösségi Kulturális Központ tevékenységi modellje azt jelenti, hogy a lakosok két csoportját kell felkérni a tevékenységek értékelésére. A kulturális intézmények klasszikus stílusában a kulturális kínálat fogyasztói - az előadásra eljött közönség vagy a műhelymunkák résztvevői - vesznek részt a felmérésben. Az SDK-ban egy új csoport alakul ki - az aktív lakosok, akik maguk hozzák létre és szervezik meg a rendezvényeket mások számára. Különlegességének megállapítása két okból is fontos. Először is, ezek azok az emberek, akik részvételük miatt hajlandók lesznek több időt szánni ránk. Meghívhatjuk őket egy csoportos interjúban való részvételre, ami lehetővé teszi számunkra, hogy nagy mennyiségű mélyreható információt (kvalitatív adatokat) gyűjtsünk. Másodsor, az aktív lakosok jobban ismerik a Közösségi Kulturális Központ tevékenységeit, mint a művészeti események átlagos fogyasztói. Egyaránt tudnak beszélni saját tevékenységükről és más, általuk megfigyelt "alulról jövő" tevékenységekről, és utalhatnak az intézményen belüli munkastruktúrára, pl. a promóciós osztállyal való együttműködésre, az animátor(ok) támogatására. A Közösségi Ház "belülről" való megismerése konkrétabbá és megvalósíthatóbbá teheti az aktív lakosoktól érkező változtatási javaslatokat.

Az értékelésnek folyamatos folyamatnak kell lennie, ami a kulturális intézmények számára komoly kihívást jelent. Gyakran nincs elég idő és erőforrás (emberi és pénzügyi) a rendszeres felmérések elvégzésére. Még ha sikerül is adatokat gyűjteni, előfordulhat, hogy nincs elég idő azok elemzésére vagy a változások végrehajtására. Nem a megvalósítástól szeretnénk itt eltántorítani, hanem rámutatni azokra a rendszerszintű korlátokra, amelyek megnehezíthetik egy közösségi kulturális központ számára a megvalósítást. Ebből a helyzetből kivezető ötlet az intézmény tevékenységének egy adott időpontban vizsgálendő töredékének kiválasztása. Például egy adott évben ki lehetne értékelni a Nyitott helyek vagy a tevékenységformák egyikét, például egy szabadtéri koncertsorozatot. Ez növeli az esélyét annak, hogy a teljes kutatási folyamatot - a lebonyolítástól az elemzésen át a változtatások megvalósításáig - felgöngyölítsük. A következő években az intézmény más értékelési területeket is választhat.

Az értékelések elvégzésének számos előnye van. A kvantitatív technikák alkalmazása (pl. a nagy kulturális rendezvények résztvevőinek kiosztott kitéphető kérdőív) segít statisztikai adatok gyűjtésében (közönségprofil), amelyek hasznosak a jelentések megírásánál. Másrészt a közönség társadalmi szerkezetének ismerete segíthet a tevékenységek új formáinak megtervezésében, hogy olyan társadalmi csoportokat célozzanak meg, amelyek kevésbé veszik igénybe a közösségi központ kínálatát. Az értékelés - különösen, ha minőségi eszközökkel végzik - lehetővé teszi az intézmény tevékenységeit különböző szinteken akadályozó jelenségek feltárását, és megoldások kidolgozását azok javítására. Az intézmény munkatársai olyan gazdag ismeretekkel rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy a változások irányáról döntéseket hozzanak - mind szakértelemmel, mind gyakorlatiasan. Az értékelés eredményei segítenek nekik abban, hogy döntéseik pontosságát növeljék, mivel a lakók szempontjait is figyelembe tudják venni. Mint minden kutatási tevékenység, ez is hozzájárul egy olyan intézmény képeinek kialakításához, amely széleskörűen nyitott a közösség igényei iránt. Az értékelési eszközök beépítése a Közösségi Kulturális Központ tevékenységébe lehetővé teszi a lakosokkal való folyamatos kapcsolattartást, és azt, hogy időről időre ellenőrizzék, hogy az intézmény iránya megfelel-e az elvárásaiknak.

TEREK LÉTREHOZÁSA A LAKOSOK SZÁMÁRA IGÉNYEIK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ

Ennek a részvételi eszköznek számos formája van. A legegyszerűbben a HELY és a TÉMA között húzódó spektrummal írható le. Egy közösségi központ olyan HELYET hozhat létre, amely nyitott a lakosok különféle tevékenységei számára - függetlenül a témától (történelem, kézművesség, főzés) és a formától (műhely, előadás, közösségi találkozó). A spektrum másik oldala egy olyan hely létrehozása, ahol a lakosok egy kiválasztott TÉMA körül tevékenykedhetnek, például történelem, ha kiállítást rendeznek, vagy asztalosmunka, ha szomszédsági műhelyt működtetnek. Valahol e két megközelítés között vannak olyan helyek, amelyek szorosabban kapcsolódnak egy témához (pl. történelem) - a lakosok számára fontos dolgok vagy a tér/berendezés (pl. kiállítási rendszer) miatt -, ahol más témájú tevékenységeket is végeznek.

HELY TÉMA

Példák arra, hogy a Wolski Kulturális Központban a lakosok igényeinek megvalósítására szolgáló tereket alakítanak ki:

Sąsiedzka Klubokawiarnia (SITE)

Nyílt telep (SITE)

Az Otwarta Kolonia Varsó legrégebbi lakótelepének helyén található, amely 120 évvel ezelőtt épült Edward Goldberg tervei alapján. Alapítója Hipolit Wawelberg bankár és emberbarát volt.

A WCK szándéka, hogy a Nyílt Telep a lakosok, a fiatalok és a civil szervezetek számára kreatív tevékenységek és találkozók helyszíne legyen. Ez egy hely az aktív, nyitott és független emberek számára. Olyan tér, ahol a lakók és más, tevékenységüket és érdeklődési körüket megosztani kívánó csoportok megvalósíthatják ötleteiket. Kiállításokat (többek között a hely történetéről és alapítójáról), előadásokat, műhelymunkákat, kisebb kulturális és társadalmi rendezvényeket tartanak itt.

<https://wck-wola.pl/nasze-miejsca/otwarta-kolonia-wspoldzialanie/>

Wolska Mozaik (TÉMÁVAL TELJESÍTETT OLDAL)

A Wolska Mozaika a lengyel-ukrán Wolska Központból "csírázott ki", amelyről az írás egy másik részében olvashatunk. A Mozaika egy sokszínűséggel teli hely, ahol minden korosztálynak és rajongónak szóló tevékenységekkel várják a látogatókat. Mindenekelőtt lehetőséget biztosít a különböző országokat és kultúrákat képviselő emberek integrálására. Ciklikus találkozókat szerveznek, amelyeken olyan helyi lakosok vesznek részt, akik szülőföldjüktől távol keresnek közösséget. Különböző okok és motivációk miatt kerültek Lengyelországba (egyesek a háború miatt, mások itt találtak jobb munkát, vállalkozást vezetnek, vagy egy szerződés időtartamára élnek Varsóban), de az igény, hogy megosszák történelmüket, kultúrájukat és kötelékeket alakítsanak ki, közös bennük. Volt egy utcai piknik is, amelyre a környék minden lakója meghívást

kapott, de ezt a közeli bárok és maguk a migránsok által a világ számos pontjáról készített ételekkel egészítették ki, bemutatva más országok kultúráját.

Co-op (TÉMA)

A Co-op egy egyedülálló Helyi Tevékenységek Helye Varsóban, ahol pénz nélkül cserélhetsz dolgokat, ingyenesen végezhetesz kisebb javításokat, és részt vehetsz hulladékmentes műhelyekben.

A Co-operative egy egyedülálló hely, amely Varsó egyik legnagyobb bevásárlóközpontjában található. Itt a pénz helyett a kölcsönösség a fizetőeszköz. A Co-opban nemcsak dolgokat cserélhetünk, hanem oktatási tevékenységekben is részt vehetünk, kisebb javításokat végezhetünk, és látszólag felesleges dolgokból magunk is létrehozhatunk valamit.

A Co-op egy olyan hely, amelynek célja a helyi közösség aktivizálása az újrahasznosítás, az ökológia és az éghajlat témái körül. Ezek az értékek közel állnak az Ingka Centreshez, ezért nagyon örülünk, hogy a Wola Parkban talált otthonra. Az elmúlt két évben a Współdzielnik folyamatosan fejlesztette tevékenységeit és változott, hogy jobban megfeleljen a körülötte összegyűlt közösség igényeinek. A Współdzielnik az egyetlen olyan Helyi Tevékenységek Helye Varsóban, amely ilyen léptékben foglalkozik az újrahasznosítással, az ökológiával és az éghajlattal, és az egyik első a maga nemében Lengyelországban.

A szövetkezeti projektet a Wolski Kulturális Központ kezdeményezte, és 2021 óta működik a varsói Wola Park bevásárlóközponttal együttműködésben.

Üvegházak múzeuma (TEMAT)

A Wolski Kulturális Központban, az Obozowa utca 85. szám alatti épületben található Üvegházak múzeuma egy részvételi kiállítás a Koło-i TOR és BKG modernista lakótelepekről, valamint a közvetlenül a háború után épült Helena és Szymon Syrkusow lakótelepről. A kiállítás a TOR (Towarzystwo Osiedli Robotniczych) lakótelepi lakótelep 1935-ös építésű kulturális központjának történelmi épületében kapott helyet, amely az egyetlen olyan kulturális központ Varsóban, amely az 1930-as évek óta megszakítás nélkül található és működik.

A kiállítás a Koło negyedét a szociális lakótelepek eszméjének és gyakorlatának szemszögéből mutatja be, amelyeket az alacsonyabb anyagi státuszú lakosok (különösen a munkások) számára terveztek, hogy egyenlő hozzáférést biztosítsanak számukra a kultúrához, az oktatáshoz, az óvodákhoz, a klinikákhoz, a zöldhez és a sok fényhez (innen az üvegházak elnevezés), és ezáltal a tisztességes életkörülményekhez. A háború előtti lakótelepek története része a modern, független Lengyelország eszméjének, így a létrehozott kiállítás a modernitásról, a jól megtervezett házról, lakótelepről és városról szóló álmokról való elmélkedés helye. A kiállításon a lakók rögzített és átírt vallomásai láthatók a háború előtti, a megszállás alatti és közvetlenül a háború utáni életről a Körösön. Olyan fényképeket és terveket is láthatunk, amelyek egy modern szociális lakótelepről szóló álmokat ábrázolnak - a háború előtti, gyakran varsói bérházak ellensúlyaként, amelyek nehéz életkörülményekre ítélték az embereket, többek között arra, hogy nem jutottak elegendő napfényhez.

<https://wck-wola.pl/projekt/muzeum-szklnych-domow/>

Férfi fészker (TEMAT)

A mi Men's Shedünket az Ausztráliából indult és ott működő Men's Shed hálózat inspirálta. Ez a fajta műhely más országokban, például az Egyesült Királyságban és Hollandiában is sikeresen működik. Ezekben a közvetlen környékbeli barkácsolni vágyók ingyenesen használhatják a szerszámokat, és közös projekteket végezhetnek. Ne hagyja, hogy a hely neve megtévessze. A Men's Shed egy mindenki számára nyitott tér - nem és kor nem számít. Bármelyik lakó használhatja a speciális asztaloseszközöket, és bármit elkészíthet, amit a helyszínen megálmodik. Építhetsz valamit a semmiből, megjavíthatod vagy átdolgozhatod a kész berendezéseket az igényeidnek megfelelően. Minden felhasználó segítséget kaphat a férfi és női önkéntesektől is, akik a Férfiak Pajtájában szolgálatot teljesítenek. Női és férfi szakértőink tanácsot adnak és segítenek a rendelkezésre álló eszközökkel kapcsolatban.

A Férfiak fészere több, mint egy hely az ács munkák számára. A lakók új kapcsolatokat alakíthatnak ki és integrálódhatnak, amikor ellátogatnak a műhelybe. A közös munka ösztönzi a készségek és tapasztalatok cseréjét, ami olyan közös ötletek megvalósítását eredményezheti, amelyek pozitívan befolyásolják a helyi közösség életminőségét. A Férfiak Pajtája emellett platformként is szolgál a wolai munkásság történetének emlékének és a kerületünkben még mindig működő, több generációs kézműves műhelyek örökségének visszaállításához.

A Men's Shed fontos célja a nyugdíjas férfiak aktivizálása. Az idősek klubjai és a Harmadik Kor Egyeteme erősen feminizált környezet, mivel kínálatuk jobban megfelel a nők igényeinek. A wolai nyugdíjas szervezetekkel együttműködve a 60 év feletti férfiakat meghívják a Men's Shed használatára, és műszaki ismereteiket megosztják a többi lakóval.

Bár a Férfiak Pajtájának ötlete az idősebb férfiak számára született, érdekes megjegyezni, hogy a szolgálatot teljesítő önkéntesek között a nők is nagy számban vannak jelen. A hely vonzza azokat a lakosokat, akiknek kisebb javításokra van szükségük, szeretnek barkácsolni, vagy közel állnak a hulladékmentesség gondolatához, és szükségét érzik, hogy új életet adjanak a régi eszközöknek.

Lehetőség van arra is, hogy a Férfiak Pajtáját térítésmentesen bérbe adják társadalmi tevékenységekhez olyan szervezett csoportok számára, amelyek saját asztalos szakembert biztosítanak.

A Men's Shed projekt stratégiai partnere a svéd Jula szupermarketlánc.

Közösségi kert (TEMAT)

A közösségi kert a Działowska utca 6. szám alatti közösségi ház hátsó részén található, és korábban egy udvar volt, ahol autók parkoltak.

Ez egy olyan hely, ahol a környék lakói termesztik a bio-gyümölcsöket és -zöldségeket, és virágokkal szépítik a kertet. A kertben üvegház, zöldség- és gyümölcságyások, virágos részleg és komposztáló terület található. A lakók által és a lakóknak épített pizzasütő is szokatlan látványosság. Nyáron egy hatalmas úszómedencét állítanak fel, amely népszerű a kicsik körében. Ezen kívül van egy Eatery és egy rózsaszín doboz is. Ezeknek a projekteknek köszönhetően a WCK megakadályozza az élelmiszerpazarlást vagy a menstruációs szegénységet.

A helyszín nagyon népszerű, a nyári hónapokban szervezett találkozók, előadások és a lakosok közötti kötetlen beszélgetések zajlanak itt egy kávé mellett.

Ifjúsági klub

Az Ifjúsági Klub mindenekelőtt egy jó helyet biztosít a tizenévesek számára, ahol találkozhatnak, fejleszthetik szenvedélyeiket, szórakozhatnak és kikapcsolódhatnak. Itt, biztonságos és támogató környezetben a fiatalok felfedezhetik a bennük rejlő lehetőségeket, és menedéket és békét találhatnak, amikor a közvetlen környezetükben rosszul mennek a dolgok.

E terek mindegyike különböző lehetőségeket biztosít a lakosok számára, hogy különböző szinteken elégítsék ki szükségleteiket:

- **magánigények** - különösen jellemző a SITES-re. A lakók egyszerűen odajöhetnek, leülhetnek és egyénileg követhetik igényeiket - pihenhetnek, dolgozhatnak vagy könyvet olvashatnak. A SITES arra is lehetőséget nyújt, hogy találkozzanak a barátaikkal vagy kollégákkal.
- **szociális igények** - a lakosok számára ezeken a tereken kedvező környezetet biztosítanak ahhoz, hogy új emberekkel alakítsanak ki kapcsolatokat. Ennek ürügye lehet az egy helyen való közös lógás vagy egy szomszédági rendezvényen való részvétel. Az egy témára összpontosító helyek lehetőséget adnak arra, hogy hasonló érdeklődésű emberekkel találkozzanak, pl. a Men's Shedben az emberek találkozhatnak más ácsmesterekkel.
- **A fejlesztés/megosztás szükségessége** - a lakosok itt valósíthatják meg a tevékenységekkel kapcsolatos ötleteiket. A kulturális intézmény anyagi, pénzügyi és személyi erőforrásait (animátor, helyszín koordinátor) az alulról jövő kezdeményezésekre fordítja. A rezidens motivációi itt különbözőek lehetnek, a fejlődési vágytól kezdve egy adott területen való fejlődés/új készségek elsajátítása iránti vágytól a puszta önzetlen vágyig, hogy megossza tudását/készségeit másokkal. A lényeg az, hogy az illető lehetőséget kap a cselekvésre (a kulturális intézmények széleskörű támogatásával), a közösség pedig lehetőséget kap arra, hogy részt vegyen egy ingyenes szomszédági eseményen.

Azzal, hogy a teret különböző módon használjuk, csökkentjük a kulturális intézményekbe való belépés küszöbét. A magánéleti szükségletek kielégítése biztonságos módja annak, hogy a lakó megszokja a helyet, megismerje a hely és a közösség szabályait. Ez igényli a társadalmi vagy kulturális kompetencia legalacsonyabb szintjét. Ettől a szinttől kezdve a lakók kipróbálhatják magukat más típusú tevékenységekkel, a szomszédági rendezvényeken való részvételtől kezdve a saját ötleteik megvalósításáig az alulról jövő tevékenységek terén.

Külön (nem egy adott térhez kapcsolódó) mikro-ösztöndíjpályázatok a lakosok alulról szerveződő tevékenységeit támogatják, például a Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne program részeként. A Wolski Kulturális Központban Mobil Szomszédági Ház néven valósítottuk meg.

A LAKOSOK TÁMOGATÁSA A KÖZÖSSÉGI HÁZON KÍVÜLI VALÓSÁG MEGVÁLTOZTATÁSÁBAN

A LAKOSOK TÁMOGATÁSA A VÁROS RÉSZVÉTELI ESZKÖZEINEK HASZNÁLATÁBAN

A Wolskie Centrum Kultury a lakosokkal való párbeszédre nyitott intézmény.

2018 júniusában a városrészi tanács elfogadta a városrész 2020-ig szóló kulturális fejlesztési programjának stratégiai dokumentumát, amelyet a legfontosabb kulturális szereplők részvételével, részvételi alapon dolgoztak ki. A dokumentummal kapcsolatos munkát mélyreható diagnózis és nyilvános konzultációk előzték meg.

A Wola PRK így határozza meg a kerület prioritásait a kultúra területén:

- a korlátlan kreativitás fejlesztése és a kulturális kínálat bővítése, amely figyelembe veszi a városrész társadalmi összetettségének minden aspektusát, valamint a kulturális infrastruktúra (beleértve a meglévő vagy újonnan létrehozott kulturális helyszíneket) kísérő fejlesztését,
- a városrész valamennyi lakosának kulturális részvételének növelése és elmélyítése, a kulturális oktatás fejlesztése, a társadalmi aktivitás és az új megközelítések alkalmazásának elősegítése,
- a történelmi gyökerekre épülő, modern identitását modern Wola képének kialakítása.

A kerületnek van egy polgári költségvetése és egy helyi kezdeményezése is.

AKTÍV RÉSZVÉTEL A HELYI PARTNERSÉGEKBEN

A WCK aktívan részt vesz a kerületi partnerségekben.

A "Przepis na Muranów" partnerség

A Przepis na Muranów egy olyan szomszédsági kezdeményezés, amely a muranówi lakosokat, valamint a helyi szervezeteket és intézményeket integrálja. A helyi közösség számára különböző tevékenységeket szerveznek, a benyújtott ötletek és kezdeményezések alapján. Ezek közé tartoznak a következők:

- Sárkányparádé. Első alkalommal 2023-ban rendezték meg, és 300 ember vett részt rajta. A felvonulás ötlete a Muranówban található Sárkány utca nevére utal. és egyben elképzelhetetlenül vidám és színes. A felvonulás résztvevői sárkányok alakjára utaló jelmezekbe, maszkokba és díszekbe öltöztek, és zenekari hangok kíséretében vonultak végig a Smocza utcán.
- Szomszédok napja. A Miła utca 22. szám alatti udvarban minden évben összegyűlnek a szomszédok, akik számára a Przepis na Muranów Társulás számos látnivalóval készül. A 2023-as évben a gyerekek találkozhattak egy bohóccal, voltak integrációs játékok és szórakozás.
- Hátsó udvari festők. A Társulás tagjai először 2018-ban léptek akcióba, amikor rasszista és neonáci feliratok jelentek meg a varsói Muranów kerület falain. Akkor, még aznap összefogtak, ecsetet ragadtak, és átfestették a botrányos feliratokat. A festékréteg alatt a neonácik jelszavát szimbolizáló 14-es és 88-as számmal ellátott kelta keresztet, valamint a "Fehér hatalom" és a "Jó szomszéd a rasszista" jelszavak voltak. A probléma azonban nem korlátozódott egy udvarnyi területre, és a környék más szemetesein is találtak ilyen feliratokat. Az aktív lakók egy csoportja arra a következtetésre jutott, hogy a probléma megoldása érdekében szélesebb körben kell fellépniük, és másokat is be kell vonniuk a gyűlöletszlogenek átfestésére irányuló kampányba. Így alakult meg a

"Hátsó udvar festői", akik a "Stop firkálás" szlogen alatt minden évben társadalmi eseményeket szerveznek, amelyek célja az álgraffitik és a közterületek elpusztítása elleni küzdelem. Az akció elnyerte az S3KTOR-díjat, és 2019-ben a legjobb varsói civil kezdeményezés címet aktiválás kategóriában. A Przepis na Muranów helyi partnerség köré gyűlt férfi és női lakosok egy csoportja. Az esztétikai tevékenységükbe iskolásokat is bevonnak, mivel a fiatalabb generációt is szeretnék felvilágosítani a témáról.

- Karácsony Muranówban. A "Karácsony Muranówban" projekt fő célja, hogy integrációs találkozót szervezzen a muranówi lakosok számára, amely magában foglalja a karácsonyfa feldíszítését a korábbi műhelymunkák során készített díszekkel, karácsonyi énekek éneklését harmonika kíséretében (a lakosok speciális daloskönyveket kaptak az előadott énekek szövegével) és egy meleg karácsonyi ételt.

<https://www.przepisnamuranow.pl/>

Ulrychówi lakosok helyi partnersége

Az Ulrychówi Lakosok Helyi Partnersége civil szervezetek, intézmények, oktatási intézmények, vállalatok és lakosok csoportja, akik Ulrychow, Wola 8 kerületének egyikének javára dolgoznak együtt.

Az Ulrychow Partnerség 2019 májusában jött létre a Wolai Kerületi Hivatal és a BORIS Egyesület kezdeményezésére.

Célja a lakosok közötti kapcsolatok kiépítése, a helyi közösség összefogása. Szomszédi napokat, szomszédsgai segítségnyújtást, karácsonyi és Szent András-találkozókat, közös növényültetések vagy vezetett sétákat szervez a környéken. A partnerség fontos kezdeményezése az Ulrychow Szociális Archívum létrehozása a jelenlegi és korábbi lakosok emlékeinek és emlékeinek megmentése érdekében.

<https://um.warszawa.pl/waw/sasiedzka/partnerstwa>

AZ AKTIVISTA TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATÁSA

Erre példa az aláírásgyűjtés támogatása egy olyan petícióhoz, amely a birtok egy részének a történelmi épületek nyilvántartásába való felvételét célozza.

NYITÁS A KISZOLGÁLTATOTT CSOPORTOK FELÉ

A Wolski Kulturális Központban különböző érzékeny csoportok kapnak helyet. Többek között folyamatos az együttműködés a Wolski Mentális Egészségügyi Központtal. A bejelentett igényekre reagálva a legkisebb, hároméves korig tartó gyermekek anyukái is helyet kaptak, akiknek támogató csoportra és találkozóhelyre van szükségük.

Ifjúsági klubot is működtetnek, amely lehetővé teszi az emberek számára, hogy kibontakoztassák szenvedélyeiket és új készségeket sajátítsanak el. A fiatalok, mint olyan csoport vonzása, akiknek különös szükségük van arra, hogy biztonságban és ugyanakkor szabadon érezzék magukat, jelentős eredmény.

HAJLÉKTALANSÁGI VÁLSÁGHELYZETBEN LÉVŐ EMBEREK

A hajléktalanság krízishelyzetében lévő emberek számára a Działdowska utcai Co-op és az Eatery jótékony hatással van.

FOGYATÉKKAL ÉLŐ SZEMÉLYEK

A fogyatékkal élők felé való nyitásra példa a "Fényérzékeny modernizmus" című kiállítás megszervezésének módja, ahol a rendezvények PJM-fordítását biztosítják, és a mozgáskorlátozottak, valamint a vakok és siketek számára is rendelkezésre állnak séták és tárlatvezetések. A Men's Shed viszont az értelmi fogyatékkal élők számára biztosít tevékenységeket.

NAGYON ÉRZÉKENY EMBEREK

A nagyon érzékenyek számára hangszigetelő fejhallgatót biztosítanak, amely a recepción ingyenesen kölcsönözhető.

AZ UKRAJNÁBÓL ÉRKEZŐ MENEKÜLTEK/ NŐK TÁMOGATÁSA

Az ukrajnai háború kitörése szinte azonnal menekültek beáramlását eredményezte Varsóba. A varsói önkormányzat mozgósította a különböző kerületek erőforrásait. Ennek az első hullámnak a részeként a Wolski Kulturális Központot bízták meg a lakosok és menekültek információs pontjának megszervezésével. Ez egy olyan hely lett volna, amely elsősegélyt nyújt az ukrán menekülteknek, és egyben kapcsolattartó pont is a lakosok számára, akik be akartak kapcsolódni a segítségnyújtás különböző formáiba. Erre a célra a kerület lakásállományában egy különálló épületet adományoztak. A helyiségek tágasak, de használhatatlanok voltak. Azonnali felújításra és átalakításra szorult, hogy megfeleljen a jelenlegi igényeknek. A szükséges átalakítási munkálatokat gyorsan elvégezték. Ebben a folyamatban jól jöttek a WCK kapcsolatai a vállalkozásokkal. Az építőanyagokat és egyébeket a Wola Park bevásárlóközpont finanszírozta. A berendezési tárgyakat az IKEA biztosította. A nagyvállalatok mellett a kisebb vállalkozók is segítettek. Egy lámpákat forgalmazó cég tervezte és finanszírozta a világítást. A Padlókészítők Szövetsége végezte el a padlók alapos felújítását. A felújítási munkálatok nagy részét viszont önkéntesek végezték.

Ennek a mozgósításnak köszönhetően a pont pillanatok alatt beindult az első felújított helyiségekben. Abban az időben ez egy olyan hely volt, ahol az emberek megpihenhettek, átöltözhetnek, étkezhettek és információt kaptak arról, hogy mi a következő lépésük. A helyszínen is egyre komolyabb segítséget kezdtek szervezni. Például` pszichológus hallgatókból álló önkéntesek nyújtották az első pszichológiai támogatást. És erre nagy szükség is volt, mert az első menekülthullámban az emberek teljesen összezavarodva érkeztek. Nagy részük először volt külföldön, és nem ismerte a nyelvet. Szumijból és Harkivból érkeztek, és átélték a bombázások okozta traumát. Voltak olyan esetek, amikor idős emberek érkeztek szétesett ruházatban, sőt cipő nélkül. Azonnal és rendkívül rugalmasan kellett reagálni.

A menekültek (mivel főként nők voltak) reálisan beszéltek szükségleteikről - három szempont egyértelműen előtérbe került: a lengyel nyelv elsajátítása, a munkalehetőségek és az élelem. A támogatás irányairól alkotott elképzelések ott, ahol ez kulcsfontosságú (lengyel nyelvtanulás, munkahelykeresés), egybeestek a menekültek elvárásaival. A három legfontosabb szükséglet meghatározására vonatkozó kérdésre válaszolva a menekültek szinte egyöntetűen egyetértettek abban, hogy a munkakereséshez szükséges támogatásra van szükség. A lengyel és az ukrán nézőpontok összehasonlításakor nyilvánvalóvá vált, hogy a menekültek alábecsülték azt a vágyukat, hogy a lehető legrövidebb időn belül önállóvá váljanak, amihez elengedhetetlen a munkakeresés és a lengyel nyelv legalább alapszintű ismerete.

Ezért a foglalkoztatás szükségességét már a kezdetektől fogva igyekeztek figyelembe venni. Kezdetben egy szociális gazdasági egység (kávézó) létrehozását szociális és gazdasági tevékenységnek tekintették. Rövid távon azonban megvalósíthatatlannak bizonyult egy ilyen egység létrehozása. A megoldás más irányból jött.

A Wolskie Kulturális Központ részt vesz az Ukrajnából érkező menekültek számára szervezett "Cash for Work" intervenciós foglalkoztatási programban. A Lengyel Nemzetközi

Segélyközpont (PCPM) hét embert alkalmazott a WCK-ban animációs és gazdasági munkára. A program célja, hogy a foglalkoztatott menekültek számára jövedelemforrást biztosítson, csökkentse a humanitárius segélyektől való függőségüket, és lehetővé tegye számukra, hogy saját maguk béreljenek lakást. Az alapítvány az ENSZ, különösen az ENSZ Fejlesztési Programja - UNDP - iránymutatásai alapján valósítja meg a programot. A Cash for Work projektet a Lengyel Nemzetközi Segélyközpont Alapítvány (PCPM) hajtja végre, együttműködve az amerikai Nemzetközi Mentőbizottság (IRC) szervezettel, amely teljes mértékben finanszírozza a projektet. Ezen kívül a Wolskie Centrum Kultury a partnereivel együttműködve más tevékenységeket is támogat: a menekültek foglalkoztatását és a menekültek készségeinek megváltoztatását/fejlesztését.

A lengyel-ukrán Wola Központ részeként számos kezdeményezésre került sor az ukrán közösség támogatására. Ezek közé tartoztak a gyerekekkel és egész családokkal végzett animációs és kreatív műhelyek; pl. műhelyek és egy akció az ukrán függetlenség napja alkalmából, amelynek során a Wola lakói kívánságokat írtak az ukrán lakosoknak. A "Wola Elefántja" Képzőművészeti Egyesülettel együttműködve kreatív és művészeti tevékenységeket szerveztek gyerekeknek és felnőtteknek, kerámia műhelyeket, "Az ízek és érzések ukrán ünnepe" elnevezésű szomszédsági reggelit, lengyel nyelvtanfolyamokat és sok más.

A KÖZÖSSÉGI KÖZPONTOK ERŐFORRÁSAINAK HOZZÁFÉRHETŐVÉ TÉTELE A LAKOSOK SZERVEZETT CSOPORTJAI SZÁMÁRA

A Szomszédsági Klubház egy olyan hely, ahol a lakók EGYÜTT kellemesen és kreatívan tölthetik el az időt, és együtt lehetnek egymással. A Szomszédsági Klubokawiarnia-ban időpontot egyeztetethetsz a szomszédoddal, és élvezheted a többi lakó által hozott, rendelkezésre álló kávékat és teákat, részt vehetsz főzőműhelyekben. A hely professzionálisan, a dekorációs részletekre odafigyelve lett berendezve, meleg, növényekkel teli, társasjátékok és könyvek állnak rendelkezésre. Mindezek hatására az ember otthon érzi magát.

A WCK társasjáték-órákat is tart (a Wolska Mozaika-ban), amelyek a lakosok alulról jövő igényei alapján jöttek létre. A WCK kedvezően fogadta a kezdeményezést, amely a hajósok számára teret és játéklehetőséget biztosít.

MÁS INTÉZMÉNYEK SZAKÉRTŐI TÁMOGATÁSA A KÖZÖSSÉGI KULTURÁLIS KÖZPONTRA JELLEMZŐ TEVÉKENYSÉGEK "ALULRÓL JÖVŐ" TERVEZÉSÉBEN/MEGVALÓSÍTÁSÁBAN.

A Wolskie Kulturális Központ többek között a "Nyitott közösségek" projektben való részvétele révén társalkotója a Szociális Kulturális Központ alapjainak, és aktívan részt vesz az ötlet népszerűsítésében és terjesztésében más intézmények és kulturális központok körében. A WCK széleskörű tevékenységet folytat mind azáltal, hogy oktatási és művészeti osztályok, tevékenységek és kulturális események gazdag kínálatát működteti, mind pedig azáltal, hogy megfelel a lakosok alulról jövő igényeinek és elvárásainak, beleértve az

úgynevezett magas kultúra területén kívül élőkét is. Ennek eredményeképpen számos közösség és kulturális animátor számára válik modellé és inspirációvá.

3.10 A tapasztalatok megosztásának különféle eszközei:

- Tanulmányi látogatások fogadása belföldről és külföldről
- Részvétel nemzeti konferenciákon
- Közvetlen támogatás a kulturális intézményeknek/hatóságoknak az új részvételi eszközök bevezetésében